

A második huszezer lejes sorsolás 7-ik száma

VIII. évfolyam, 150. szám. Oradea—Nagyvárad.

Ára 5 lei

Csütörtök, 1926. július 8.

Cenzurat.

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Miért kell meghosszabbítani a parlamenti ülészakot

A kormány átalakulásának küszöbén —
Három új al-államtitkárságot szerveznek

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A képviselők és szenátorok mandátumainak igazolása a vége felé jár és a kamara s a szenátus a legközelebbi napok egyikén meg fog alakulni. Ez viszont maga után vonja a kormány részletes átalakítását.

Coanda tábornok, jelenleg iparügyi miniszter lesz a szenátusnak, Negulescu közoktatásügyi miniszter pedig a kamarának az elnöke. Ez annyira befejezett tény, hogy Coanda tábornok tiszteletére az iparügyi minisztérium vezértitkára dejeuner adott, amelyen a kormány valamennyi tagja, továbbá a minisztérium főbb tisztviselői is részt vettek.

Ugyanis, miután elnökökké választják őket, sem Coanda tábornok, sem Negulescu miniszter nem tarthatja meg a miniszteri tárcát.

Hogy Averescu miniszterelnök kit fog megbízni az így megüresedett két tárca betöltésével, azt még nem lehet tudni. Lehet, hogy ideiglenesen maga Averescu veszi át az iparügyi tárcát, míg Cudalbu igazságügyi miniszter — szintén ideiglenesen — a közoktatásügyi minisztériumot venné át.

Ami az ülészak időtartamát és a felirati vitát illeti, most már bizonyos, hogy ez hosszabbra húzódik, mint terveztek. A kormány mindenesetre felhívást intéz az ellenzékhez, amelyet figyelmeztetni fog, a király utazásának tervére. — Kérni fogja a kormány az ellenzéket, hogy

rövidítse meg a vitát.

Ha az ellenzék erre nem hajlandó, akkor

a kormány a házszabályok értelmében a vitát egyszerűen bezártnak jelenti ki.

Erre az eshetőségre is elkészültek a pártok és máris prelozirozták magatartásukat. A liberális párt deklarációt fog felolvasni és többé nem szól lelei egy tagja sem.

A román nemzeti párt szintén hajlik a deklaráció gondolatára, de még nem határozott arra nézve, hogy ezenkívül nem tesz-e valamit. A parasztpárt mindenesetre a legeredetibb. Ugyanis

elhatározta, hogy a kormány felirati javaslatával szemben egy ellenjavaslatot fog beterjeszteni.

Később érkezett jelentések szerint Averescu tábornok-miniszterelnök tegnap este Szinajába utazott, ahol a király kihallgatáson fogadja. A miniszterelnökhöz közelálló körökben úgy tudják, hogy Averescu ez alkalommal terjesztette a király elé a kormány átalakítás programját.

Eszerint a kormány rögtön a jelenlegi ülészak után fog átalakulni a már többször ismertetett terv szerint. Lehet, hogy Cudalbu jelenlegi

igazságügyi miniszter az őszig vezetni fogja az iparügyi minisztériumot és azután a koronajavak miniszteriuma élére kerül, ameytől elválasztják a földművelési ügyeket és ezeket Garoflid jelenlegi miniszter fogja intézni.

Az ősszel három új al-államtitkárságot is szerveznek.

Az elsőt a miniszterelnökségen, s ennek élére Grigore Deleanu kerül. A második al-államtitkárságot az iparügyi minisztériumban létesítik, bánya- és petróleumtermelési ügyek intézésére. Erre az állásra sokan aspirálnak, de a legtöbb sansza Deleanu volt vezértitkárnak van. Végül a harmadik al-államtitkárságot a közlekedésügyi minisztériumban állítják fel és Jonescu tábornokkal töltik be. Ezek a változások bármely pillanatban bekövetkezhetnek.

Caillaux pénzügyi expozéja a francia kamarában

„Le kell mondani a frank háborúelőtti értékének eléréséről”

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A kamara tegnap délutáni ülésén Caillaux pénzügyminiszter elmondotta expozéját pénzügyi terveiről. Ezt az expozét világszerte hatalmas érdeklődéssel várták. Caillaux tervének, amely az államháztartás rendbehozására irányul, vezető gondolata az, hogy háromszáz milliárd franknyi új bevételt kell biztosítani az állam számára. A forgalmi adó-rendszer módosításával egyre növekvő bevételi forrásokat kell teremteni. Az adók élesen elhatárolandók, nehogy egymást felemésszék. A kormány a szanálás minden akciójára felhatalmazást fog kérni a parlamenttől. A közvetett adókra feltétlenül szükség van és a vasuti díjszabást fel kell emelni. Szólt Caillaux a belső adósságokról is, amelyek összesen 300 milliárdra rugnak. A külföldi adósságok rendezésére külön törvényjavaslatot nyújt be a miniszter.

Caillaux úgy véli, hogy le kell mondania a frank háború előtti értékének eléréséről. A stabilizálásra a kormány külön felhatalmazást kér.

A pénzügyminiszter terve természetesen csak akkor érnek valamit, ha a kamara kat elfogadja.

A lei

Agagsztó tünetnek nem lehet ugyan még nevezni a lej újabb gyengülését, de úgy látszik a stabilizáció nem jár minden zökkenő nélkül. A mai nyitás 242 és feles árfolyama tehát nem kell, hogy nyugtalanítson, viszont bizonyos még mindig fennálló kételyek eloszlatására nem igen alkalmas ez a jelenség. Természetesnek vehetjük, hogy az intervenció az árfolyam megjavítására nem fog elmaradni.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 242/50

BERLIN	12297	PARIS	1405
NEW-YORK	51650	PRAGA	1530
LONDON	2512	B. PEST	72 20
BECS	73	MILANO	1770

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	333 pénz	324 áru
Dollár	21650	21750
Cseh korona	642	646
Váji frank	4210	4230
Osztrák shilling	3075	31
Francia frank	590	6
Angol font	1060	1063
Olasz lira	755	765

Bukaresti zárilai (déli 12 órakor)

BUDAPEST	—	—	3325
BECS	—	—	30
PARIS	—	—	5'96
LONDON	—	—	1050
ZÜRICH	—	—	4215
MILANO	—	—	7.60
NEW-YORK	—	—	217
PRAGA	—	—	641

Időjárás

Európa minden részéből még mindig valóságos katasztrófákról érkeznek jelentések. Nálunk egészen ma reggelig abnormális hőség dominált. Már tegnap érezni lehetett, hogy a nagy hőpárolgás következtében újabb depresszió alakul ki. Tényleg ma reggelre már lényegesen lehült a levegő és hatalmas, összefüggő eső-fellegek homályosítják el a júliusi napot. Az eső megeredését minden pillanatban várni lehet.

Prognózis: Forró idő várható, helyenként nagy viharokkal.

Pola Negri

leggalásabb filmében, a

Cárnő-ben

Biró Lajos és Lengyel
Menyhért színdarabjában

együtt láthatók szerdán és csütörtökön a Dorian-filmszínházban
5 és 7 órai kezdettel.

Jön: „A santaremi szerzetes”

Főszerepben: Vivian Gibson, a „Marica grófnő” főszereplője

Glória Swanson

leggrandiózusabb filmében, a

Madame Sans-Gêne-ben

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órákor

Atlantic mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Ma, szerdán utoljára
HENNY PORTEN legszebb filmje

INGE LARSEN

Egy halászeány főúri házassági története 6 hosszú felvonásban
Ezt megelőzi a legújabb LUX JOURNAL.

Holnap, csütörtökön

közhivánatra

A vérnász

Főszerepekben: Conway
Tearle, Norma Talmadge

HIREK

Július 10.

Stern Gyuri

13 éves zongoramű-
vész és zeneszerző és

Stern Lili

énekművész és

együtt

hangversenye

a Kath. Körben. Jegyek a Musicában

* Új subkomiszár a váradai rend-
őrségben. Ilie Secrieru aradi
subkomiszárt a belügyminiszter a
nagyváradai államrendőrséghez he-
lyezte át szolgálatára.

* Biharvármegyei földművelők
egyesületének választmányi köz-
gyűlése. A Biharvármegyei Földmü-
velők egyesületének központi vá-
lasztmánya rendkívüli közgyűlést
melyen a helyi választmányi tago-
kon kívül nagy számban részt vet-
tek a vidéki képviselők is, vasár-
nap este tartotta meg. A többiek
között elhatározta a közgyűlés
egy otthon felépítését, melyben
elhelyezést nyerhet a Földművelők
Egyesülete, a Földművelők Bank-
ja és a Földművelők termelési szö-
vetkezte. Elvben kimondta, hogy
a felépítendő otthonban az elag-
gott földművelők elhelyezését nyer-
nek. Az egyesület a földművelők
tanuló gyermekei részére interná-
tus létesít. E célból a legintenzi-
vebb propagandát kezdi meg, fel-
szólítván a tetszősebb földművelő
gazdákat, hogy építési részvénye-
ket jegyezzenek. Egyben felszólít-
ja az egyesület minden tagját, hogy
folyó hó 11-ig tagsági díját fizesse
be, mert ellenkező esetben az
alapszabályok értelmében kizárja
az egyesület kebléből. Végül ki-
mondja, hogy az építkezési alap-
javára a nyár folyamán egy nagy-
szabású népünnepélyt rendez,
melyre meghívja a vármegye gaz-
daközönségét.

* Egy nagyváradai kereskedő ha-
lála. Ertsey István ismert nagy-
váradai rövidáru kereskedő tegnap
hirtelen meghalt. A Statul Negus-
toresc fölkéri tagjait, hogy az el-
hunynak holnap délután 3 órákor
az Alexandri (Teleki) utca 21. sz.
alatti gyászszobából történő teme-
tést testületileg jelenjenek meg.

* Kirándulás a révi barlangba.
Most már igazán impozáns arány-
ban bontakozik ki a magántiszt-
viselők egyesülete turisztikai
szakosztályának révi kirándulása.
A résztvevők hatalmas tábora
már előre örül a nagyszerű nap-
nak. Mint tudvalevő a programm
egyik kiemelkedő pontja Biró La-
jos barlangjának megtekintése
lesz. Ardos tanár a jónövű ré-
gész és kutató vezetése mellett,
ki szakszerű előadást fog tartani

ott a helyszínen az eddigi kutató-
sokról, sőt ez alkalommal szintén
ásatást fog rendezni. Akik tehát
még nem jelentkeztek, de részt ki-
válnak venni ezen a szép kirán-
duláson, úgy ebbeli kívánságukat
jelentsek be a Mégay és László-
cégnek, hol a 150 lei részvételi díj
is lefizetendő, melyben benne van
az oda- és visszautazás. Elemet
mindenki hozzon magával, bár
megjegyzendő, hogy ez alkalommal
a Zichy-barlang vendéglője propa-
gandisztikus olcsó árakon fog ki-
szolgálni.

* A selyemárak luxusadója. A
váradai Statul Negustoresc — mint
ismeretes — akciót indított a
luxus-adó ellen. A pénzügyminis-
ter, most — az akció folytán ren-
detet adott ki, amely szerint a
30 százalékos selyemmel kombi-
nált konfekcióárak után a luxus-
adó nem számítható fel.

* Szerdán lesz a sofförvizsga.
A rendőrprefektúra közlése szer-
int a legközelebbi sofför vizsgát
szerdán, július 14-én tartják meg.

Közel ötven ezer ember vonult fel a prágai szokolünnepen

Miklós herceg is végignézte a felvonulást

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A cseh fővá-
ros főbb utvonalaiban tegnap dél-
előtti impozáns felvonulást rendez-
tek a híres Szokol-egyletek, Husz
János, a cseh nemzeti hős emlé-
kének és Prága városának szolt a
szokolisták hódolata. Masaryk
köztársasági elnök családjával, a
nála vendégségben levő Miklós
román herceggel, a kormánytagok-
kal és a parlament két házának
elnökeivel a városháza erkélyéről
nézte végig a felvonulást. Az er-
kély alatti tribünöknél a diploma-
ták és az európai városok kikül-
döttei ültek. A háromórás felvo-
nuláson résztvevő 700 lovas, 35.000
főrlé és 12.000 nő szokolviselet-
ben, 600 zászló és 58 zenekar volt
a menetben.

Feltűnt, hogy az olasz és a len-
gyel követ távolmaradt az ünnep-
ségről, míg Magyarország prágai
követe ott ült a diplomaták közt.
Sovjet-Oroszország is képviseltet-
te magát.

Heyman Szinkör

ma utoljára mutatja be 5, 7 és fél 10 órákor

Egy kurtizán regénye

Főszerepben:

CONRAD NAGEL és LEWIS STONE

Csak egy napig!

Holnap közhivánatra ismét

A megpofozott

Főszerepben: Lon Chaney és John Gilbert

Jön a szezon nagyszerű filmje:

A majomsziv

Vasárnap délelőtt nagy matiné

Madame Sans-Gêne

Gróf Kohn

* Egész Budapest meghódolt
Stern Gyuri csodagyermek
művészete előtt. Hangverse-
nyén fellép Stern Lili ének-
művész is.

* Központban 3 szobás hall,
fürdőszoba modern lakásomat
ráfizetéssel elcserélném 5 szo-
bás csakis központban levő
modern lakással. Címet Hege-
dius Hirlapírodába kérek.

APOLLÓ-MOZGÓ

ORADEA

Kopenhága, 1926. ju-
lius 5.

Óriási cirkuszunkat
ma utnak indítottuk,
2-3 nap múlva ott le-
szünk

PAT és PATACHON.

Női és gyermek fürdő-
ruhák nagy választék-
ban az

Old-England-ban

* Ki talált egy Balogh Bertá
névre kiállított magyar utlevelet,
amely egyéb irományokkal együtt
elveszett. A becsületes megtaláló
vigye fel a rendőrségre, ahol illő
jutalomban részesül.

Megint csökkentik a kereskedelem és ipar részére nyújtott hitelt

Igy akarják finanszírozni a gabona exportját

A bankjegykibocsátás tekintetében a kormány magáévátte ugyan Vintila Bratianu-nak és a liberális pártnak azt az álláspontját, hogy

új bankjegyeket kibocsátani nem szabad,

azonban a kormány, a Banca Nationala és Vintila Bratianu volt pénzügyminiszter közt megegyezés jött létre arra vonatkozóan, hogy

a lejt stabilizálni kell.

Természetesen a stabilizációs kurzus tekintetében vannak és lesznek viták, amelyeknek lényegét a stabilizálási akció megindítása előtt nem lehet közzétenni, de valószínű, hogy

a lejnek 2.50-es zürichi árfolyamon való stabilizálása félig-meddig már befejezett tény.

Ami a stabilizálással összefüggően a gabonakiviteli finanszírozását illeti, úgy látszik, a Banca Nationalának sikerült álláspontját érvényesíteni. A bank által végzett pontos szá-

mitások szerint ugyanis körülbelül kétmilliárd lej volna szükséges a termés finanszírozásához. Ezt a tekintélyes összeget a következőképpen teremtik elő:

Elsősorban is leszállítja a Banca Nationala a leszámoltási tárcát. Azután ideiglenesen visszavonja az ipar és kereskedelem részére nyújtott hitelnek husz százalékát.

Az első intézkedést már foganatosították is. A bukaresti nagybankok szombaton értesítést kaptak, hogy a Banca Nationalánál levő reesztkompitjukat tíz százalékkal szállítsák le.

A gabonatermés finanszírozására szolgál még egy negyedmilliárd lejes speciális alap, amely a Banca Nationala kimutatásaiban

mint az állam részéről fennálló tartozás amortizációja szerepel.

Meg kell még jegyezni, hogy a lej stabilizálási kvótájának kiszámításánál 70.000 lejes belöldi buzaárát vettek alapul.

Incidens egy váradi nyári vendéglőben

Berugott fiatal emberek sértegettek urinőket

A nagyváradi államrendőrség két szimpatikus tisztviselőjének kellemetlen incidense támadt tegnap. Hedesan Sevér, a rendőrprefektus fiatal agilis titkára, Topor rendőrtisztviselő és felesége egy több tagból álló társasággal a szállóoldalon fekvő egyik nyári vendéglőben töltötték el az estét. A jölegező helyiség csaknem zsúfolva volt vendégekkel. Toporék asztala mellett egy fiatalemberekből álló, — félig-meddig elázott társaság foglalt helyet.

Az italos emberek félhangosan

trágár megjegyzéseket tettek a kertben ülő hölgyekre.

A vendéglő főpincére illetékesen figyelmeztette őket, mire

ezek neki estek és durva, reprodukálhatlan szitkok-közben ültelni kezdtek.

Hedesan titkár és Topor rendőrtiszt, akik addig csendben ültek a helyükön, hogy a további botránytak elejét vegyék, felálltak és a társaság felé indultak. Amikor Topor bemutatkozás után távozásra szólította a veszélyes társaságot, annak egyik tagja

a rendőrtisztre rontott és egy sörösvéggel fejbe akarta verni.

Topor a veszedelmes csapás

elől szerencsére félreugrott és Hedesan titkár, — aki elsőrangú boxoló —

hatalmas ökölcsapással a földre terítette a támadót.

Ezután a társaság tagjait kocsira pakolták és a rendőrségre kísérték. Topor rendőrkapitány támadója ellen hatósági közeggel szembeni erőszak, a többiek ellen pedig csendháborítás és közbotrány címén megindult az eljárás.

Oszttrák parasztok a rádió ellen

Árvíz, földrengés mindenfelé

Ismeretes, hogy az abnormis időjárást egyesek a rádiónak tulajdonítják. Ez a nagyon is gyöngylábon álló vélemény most már Ausztria parasztjai körében is visszhangra talált. Bécsi tudósítónk szerint ugyanis

az oszttrák parasztok tiltakozó gyűléseket tartanak a rádió ellen.

Sőt nemcsak Ausztriában, hanem már Magyarországon is hódít ez az új babona. Ezért

Zamardiban és a Balatonnál a fürdővendégek nem tarthatnak rádiót.

A magyarországi faluszövetség erővel akcióra készül indítani az új babona leküzdésére.

Az áradások egyébként sok helyütt még mindig tartanak. Szófiából jelentik, hogy

a Simplon-expressz Belgrád és Kontstantinápoly között az

A szerelem és halál játéka

Bevezető a színház holnap esti előadásához

Páris, 1794 március... A tavaszi napsugár már átvergődött valahogy a rémuralom telének véres ködén, de a szabadságból még semmi sem látszik ki az olvadó hó alól. A Place de Gréve-re százzal érkeznek kordélyokon a halálraítéltek, és a szent forradalom nagyobb dicsőségére a ruhaoldozgató asszonyok naphosszat bámulják, hogy most már nem csak „aristo”-knak, hanem a negyedik rend kicsinyeinek és nagyjainak fejét vágja le a jó öreg Sanson. Mindenütt egy pusztító nyomorúságos tél vértárgyasztó emléke s ha pazarul szórja is illatát a korai orgona, a jelen sötét és a jövő még mindig kilátástalan. Mert a forradalom szimfóniája, a revolúciók örök végzet-törvényének akaratából átsapott a Terreur vérzivataros kakofóniájába, amelyből kihallatszik Robespierre szakadatlan kukkolása. Danton menydörgő prófécijája, Saint-Just hisztériás sutlogása. Megfagy tőle a vér...

Amde Jérôme de Courvoisier előkelő házában, úgy látszik, nincs visszhangja a kiomlott özön vér égrekiáltó szavának. A Courvoisier-ház kertjében a vendégek tavaszi körtáncot járnak, majd a nyomorúságtól megszabadultak csapongó jókedvével idézik fel az elmúlt téli fűtetlen szoba és területen asztal háborzongató emlékeit. Mindegyik siránkozik a bajon, — ami elmúlt — gyarló emberek, akik csak melegezni, enni és csókolózni tudnak! Egy van köztük, aki hallgat, a ház asszonya: Sophie de Courvoisier.

Nem érezte a fizikai hideget és éhséget, nem is vágyott utána, de... de csókot kapott-e, kívánt-e Sophie de Courvoisier? Ó, erről az asszonyról csak a magas sztosztisztet hangján beszélnek. Élete tiszta, mint felhő felett az ég-bolt. A felhő: melankóliája, amely kissé titkoszósá teszi ennek a remek asszonynak az életét. Pedig mindenki irigyli: hiszen a férje Jérôme de Courvoisier, tudós, akiben közönséges halandók is meglátják a halhatatlant: a konvent tagja, szava egyetlen, amely előtt még visszahőköl a forradalom véreibeinek falkája. Ő az élő lelki-

ismeret, amely „Megállj”-t tudna még kiáltani a szörnyű idő Phaetonjainak, akiknek napszekere a Forradalom — és esztelen hajtásuk kiszikkasztja a francia humuszt... És a 35 éves asszony szereti is a hatvanesztendős férjét. Szereti? Ez a furcsa bódító márciusi nap megtöri Sophie de Courvoisier titokzatos melankóliáját, amelyből eddig mindenki megelégedettséget, harmóniát olvasott ki.

Kint a párisi utcán friss lapokat árulnak, a táncolók vesznek egyet és felolvassák belőle a szenzációt: Bordeaux közelében halva találtak három férfit, Robespierre legelszántabb ellenségeit, három girond-i képviselőt, akik — mint nagyrészt már verpadra lépett társaik — a rémuralom ellenében halált lekicsinylő bátorsággal képviselték a remzeti és emberi igaz lelkiismeretet. E három képviselő Pétion, Buzot és Vallée. Senki sem veszi észre, hogy amikor a Vallée neve elhangzott, Sophie de Courvoisier ajkát halk sikoltás hagyta el. Amikor pedig Lodoiska asszony észreveszi Sophie könnyező szemét — sohasem látták még sírni, nem hallották panaszkodni ezt az asszonyt! — akkor omlik le a melankólia titkoszóságának fátyla Courvoisier hitvesének lelkéről: ő Vallée szerette, a fiatal girondistát, aki Bordeaux mellett a rémuralom bosszuálló kezétől való menekülésében nyomorultán farkasoknak prédájául esett.

És ekkor nyílik a Courvoisier-ház ajtaja és belép — Vallée, akinek halálhíre alig negyedórával előbb érkezett.

Vallée, aki „barátaitól megtagadva visszatért a Girondéból Párisba a halál torkába, noha tudta, hogy elveszett ember, hurcolta egész Franciaországon át vérdíjas fejét, hogy mielőtt a porba hull, megcsókolhassa még egyszer a száját annak, akit szeret.”

Innen fogva élénkebb ütemben rohan előre a dráma cselekménye. Vallée hívja Sophiét: meneküljön vele. Sophie kötelességére hivatkozik, amely örökké férje mellett fogja tartani. És amikor már-már azon a ponton van Sophie, hogy éveken át titkolt szerelmének kitörő szenvedélyére hallgat és feddi a kötelességet, — akkor belép férje, Courvoisier, a konvent üléséről. Alig van idő, hogy Vallée elrejtőzzék.

A konventben történelmi ülés volt: Robespierre megszavaztatta a forradalom óriásának Dantonnak halálát. Courvoisier elmenekült a szavazás elől, nem volt többé bátorsága szembeszállni a rémuralommal. Gyávasságán szégyenkezve, forradalmi hitéből kiábrándulva jön haza, ahol feleségének elbeszéli a konvent legújabb borzalmát. De Sophie asszony szórakozottan hallgatja, hiszen Vallée ott rejtőzik a szomszéd szobában. Nem is titkolja férje előtt. Jérôme de Courvoisiernek ez a csalódások kitéjesedését jelenti. Carnot „a győzelem szervezője” éppen ekkor hozza neki és Sophienak az utleveleket, amelyekkel elmenekülhetnek az országból, mert Courvoisier mai magatartása a konventben megerősítette azt a gyanút, hogy ő ellenforradalmár és a verpad vár rá, ha nem menekül. Courvoisier mindenben és min-

denkiben csaldva, a halált kívánja. Az utleveleket odaadja Sophie-nek és Valléennek: fiatalok, szeretik egymást, meneküljenek együtt. De ekkor Sophie magához tér a szerelmi mámorból. Nem menekül, marad halálraítél férjével. Vallée megalázva távozik Courvoisier utlevelével. Courvoisier és Sophie magukra maradnak.

— Mire való az élet — sóhajt az asszony.

— Hogy legyőzzük! — válaszolja határozott hangon férje.

Pár pillanat múlva nyílik az ajtó: fegyveres emberek jönnek a halált választott házaspárért.

Romain Rollandnak ez a legújabb alkotása (1924-ben írta) szerkesztésbe tartozik abba a drámai ciklusba, amelyet a „Tragédies de la Foi”-val kezdett meg 1893-ban az akkor még 27 éves író. Szent-Lajos francia király tragédiája az első darabja a ciklusnak, amely Rolland koncepciója szerint Franciaország népének Iliásza akar lenni. Felöleli ez a ciklus a francia nép valamennyi nagyszerű hősi megmozdulását a kereszties hadjáratoktól egészen a nagy forradalomig. E drámákban tükröződik az a Franciaország, amely Rolland nagy barátja: Jaurès szerint „minden sötétségen és világosságon, minden botlásra keresztül ama teljes világosság felé halad, amelyet még soká fog elérni, de amelyet szelleme határozottan megsejt.”

A ciklus forradalmi periódusában „Az ész diadalá”-n „Július 14”-én a „Danton”-on és a „A farkasok”-on át jut el Romain Rolland „A szerelem és halál játéka”-ig. Míg azonban az első négy műben Romain Rolland a haza és a szabadság, a nemzet és emberiség, a haza és az abszolút igazságosság eszméjének egymással való szembekerülését, az egyéni léleknek a tömegpszichében való feloldását és a forradalmárnak — a forradalmi eszmével való összeütközését dramatizálja, addig „A szerelem és halál játéka”-ban emberibb, mindnyájunk lelkiségéhez közelebb álló témát variál az író. A forradalmár itt is összeütközik a forradalom kérelhetetlen lajvatörvényével, de itt az általános emberi: a szerelem nem kevésbé előtérbe nyomul és a tragédiának vezérmotívuma lesz. Majd a háttérben dübörög a forradalom harci szekere és csak elhalkulva jut fölünkbe az elaposottak, a lenyílazottak jajgatása vagy dacos fogcsikorgatása: a halál játéka ez; — míg az előtérben az élet, a szerelem érzése ad szárnyat a lelkeknek. Majd meg — mint Courvoisier és Vallée, vagy Courvoisier és Carnot párbeszédében — a forradalom, az átélte történelem szemcséi előttünk hullanak le a végtelenségbe az idők homokóráján: lila váltakozik a hősieséggel.

Romain Rolland e drámája nem követi pontosan a történelmi tényeket, ha hősei egytől-egyig élő alakok is. Courvoisier a forradalom két nagy egyéniségének: Condorcet enciklopédistának és Lavoisier-nak a modern chemia, lángeszű megalapítójának művészi összeolvastása.

Condorcet, mint Lamartine, „Histoire des Girondins”-ben elbeszéli, hosszú ideig rejtőzött a rémuralom bosszúja elől a Madame Vernet házában és önkézzel vetett véget hősi életének. Vallée neve mögött a girondisták csodálatos életű kalandora: Louvet rejtőzik, aki Faublas lovagról írott regényével és saját bujdosásait

megörökítő emlékirataival tette maradandóvá nevét, és azzal is, hogy volt bátorsága a konventben Robespierre-rel szembeszállni. — Sophie de Courvoisierban a nagy chemikus Lavoisier feleségét Sophie de Grouchy-t rajzolta az író. Ezt az asszonyt nagy férjén kívül halhatatlanná tette az intím barátság, amely a szalonját látogató tudósokhoz, államférfiakhoz fűzte. Végül, ha már a történelmi igazságot keressük, Louvet

— Vallée szerelme nem ez asszony, hanem Lodoiska Cerizier volt, akinek a darabban másodrendű szerep jutott.

A váradi színháznak a most lejáró évadban kétségen kívül ez lesz a legszebb teljesítménye. Hites várakozással tekintünk G. Polgár Mariska, Baló Elemér, Kemény László, Tóth Elek és a többiek játéka elé.

Erdős Iván.

Aki mer, az nyer

Sőt még bátorságra sincs szüksége, mert semmi kockázat sincs abban,

ha mindennap megveszi az Estilapot és mégis nyerni fog!

Teljesen ingyen kap sorsjegyet és részt vesz az Estilap

kétszáz ezer leies sorsolásában.

Most már a második huszezer leies ciklus is befejezés felé közeledik.

Húzás már július 14-én.

Még nem késő.

Most szerezze be a hiányzó sorsjegyet.

Most pótolja a tévedésből elmaradt sorsolási számokat.

MOZI

A Dorian Filmszínházban szerdán és csütörtökön csak két előadás lesz 5 és 9 órai kezdettel

— Henny Portennel a főszerepben ma, szerdán látható utoljára a nagyon szépen felépített, mindvégig izgalmas cselekményű Inge Larsen c. film. Henny Porten művészetének megfelelőleg oldotta meg nehéz szerepét, s gazdagította azt a sok sikert, amelyet sikerült eddigi szerepléseivel kivívnia. Holnap, csütörtökön a Várnász megy reprizben, mely az elmúlt szezon egyik legszebb, legnagyobb sikerét könyvelheti el és amelynek főszerepét Conway Tearle és Norma Talmadge játsszák.

— Közkívánatra, szerdán és csütörtökön Glória Swanson legpazarabb filmje, a „Madame Sans Gène” és Pola Negri leg-halásabb filmje, amely Lengyel Menyhért és Bíró Lajos szindarabja után készült, a „Cárnő” kerül színe a Dorian-filmszínházban. A 16 felvonásos műsor előadásai kivételesen 5 és 9 órakor kezdődnek; 7 órakor nem lesz előadás. Jön: a „Santaremi szerzetes”, a főszerepben Vivian Gibson, a Marica grófnő főszereplője.

Saját gyártermény
férfi kalapjainkat eredeti gyári árakban, szalma-kalapokat minden elfogadható árban árusítunk.

Heller és Deutsch
Nicolae Iorga 21. szám.
Férfi és női kalapalkításokat jól és olcsón készítenek.

Gróf Kohn

Vizumárok

a Hegedüs Hirlapirodában

Magyar vizum ..	610.—
Osztrák ..	800.—
Jugoszláv ..	1200.—
Olasz ..	755.—
Német ..	1400.—
Francia ..	800.—
Belga ..	800.—

Allandó és kedvezményes vizumárok felvilágosítások.
Telefon: 458.

Házi mosó ruhák

szép kivitelben Lei 250.—

Weber Modell áruház

Strada Vlahuța (Szent János)-u. 6

Használt vas-csigalépcsőt megvételre keres

Lukács & Co.

Printul Carol (Szilágyi Dezső)-utca

Ugyanott kifutófiúk és jó házból való tanuló felvétetik. 2837

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna

penzióban

Felvilágosítást nyújt a Hegedüs Hirlapiroda

Fest. Tiszit

2 nap alatt

Kalinovcsán

a Sas alatt

Mos. 2779 Vasol

Üzletáthelyezés

Alkalmi butor és szőnyeg-üzlet Castelui 1. (volt Várkapu)-utcaból Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. Beck és Benjámint volt helyiségében, hol mindennemű butorokat és szőnyegeket a legutányosabb árban szerezheti be, ugyanott veszek mindentféle használt butorokat, bizományi árukat is elfogadok, meghívásra hához megyek.

Hartstein Jenő

butor és szőnyegáruház

Cuza Voda, (Szacsavay)-utca 17.

Mindenféle kárpitos anyagok gyári áron kaphatók

Back Bernát

cégnél Piața Regina Maria (Bémer) tér 1. szám. 2320-5

Abbaziában csakis az Elena-penzióban érezheti jól magát

A kétarcu Tvostiut

Töredelmes beismerő vallomást tett a szalontai gyilkos

A nagyváradai ügyészség fogházának régen volt olyan érdekesebb lakója, mint Tvostiut Cassian, a 19 esztendőes madaresi tanító, aki meggyilkolta a Badar Lajos szalontai kereskedőt. Most már, hogy az orvosi vizsgálat minden kétséget kizáróan megállapította az intelligens fiatalember épelméjűségét, aki napjait nyugodtan, békén alvással tölti a fogházban, felmerül a kérdés, hogy ilyen szellemi képességű, erős energiájú ember hogyan kerülhetett ilyen szörnyű bűncselekményre? Merthogy Tvostiut nem a közönséges bűnözők fajtájához tartozik, az előzőlegesen akkor vált nyilvánvalóvá, amikor a fogházban az elmebaj szimulálta. Arról nem beszélünk, hogy bennünket a megdöbbenésig sikerült megtévesztenie, de a komoly szakorvosoknak is komoly gondot okozott és hallatlanul szíves, fáradtságos munkájukba került, míg az ereje végső megfeszítéséig küzdő „szimuláns” visszatérítették a normális utra.

A „bolond” szerepét a legapró részletességgel kidolgozta. Nem dolgozott naiv bűnözőkkel, nem dőlt be a ziccereknek. Nagyszerűen appercepálta azokat a kísérleteket, amelyek esetleg eláruhadtak volna. Bamba, nevető ábrázatra olykor kiült a komoly gond, valami olyan megrázó színekkel, hogy sokkal valószínűbbé tette vizsgálói előtt az abnormális ember benyomását.

Egy alkalommal Mitescu vizsgálóbíró, akire minden tekintetben ráillik a „jó bíró” elnevezés, Tvostiuttal való beszélgetés közben hirtelen öt darab egylejest csuszátott annak kezébe, aztán rászólt, számolja meg, mennyi pénz van nála. Tvostiut halkan megismételte a vizsgálóbíró kívánságát, aztán lassan, akadozva számolni kezdett:

— Egy ... kettő ... három ... négy ... öt ...

Nem csinált semmi mókát, pontosan megszámlolta az összeget, majd görcsösen összeszorította markában a pénzt. Aztán percekig keresztül folyt a vizsgálat, mi már régen ellejeztettük az öt lejt, mikor Mitescu vizsgálóbíró hirtelen újból Tvostiut felé fordult:

— Hány lej van nálad?

Tvostiut egy pillanatig sem gondolkodott, kinyitotta a tenyerét és újból megszámlolta a pénzt.

— Öt ... mondotta akadozva.

A gyakorlat szerint minden szimuláns, hogy gyöngye emlékezőtehetségének tanujelét adja, feltétlenül hibás számot mond. Tvostiut azzal ejtette levedésbe vizsgálópublikumát,

hogy a valódi összeget monddta be.

Mikor elvezették előlünk, szentül meg voltunk győződve, hogy örült. Ez volt a gyilkos egyik arca.

A másik? Az igazi arcát most ismertük meg a vizsgálóbíró előtt, amikor nyugodtan, részletesen órákhosszat ismerteti a gyilkosság történetét. Dosztojevsky regényfigurára emlékeztető mélység van minden szavában. A gyilkos, aki a legbékésebb szándékkal, jó hangulatban tölti idejét, aztán

adódik egy pillanat, amikor elveszti önuralmát, az első fényes tárgy után kap — amely ez alkalommal az éjjeli szekrényen heverő bicska volt — és beledöli áldozatába. A komoly szellemi képességű embernek bűnbeeső alapmotívumai megdöbbenő erővel rajzolódnak ki a gyilkos vallomásából. De hogy akart Tvostiut gyilkolni, vagy éppen rabolni? Az öreg, gyöngye idegzetű, beteges hajlamú Badar visszaélt a naiv, tapasztalatlan fiatalember tudatlanságával, akinek elhárító mozdulata ezúttal halálos volt. Tvostiut Cassianon nem bírának, hanem orvosoknak kellene ítéletet mondani.

(—)

Diplomata, aki lop...

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Kisenevből jelentik: A rendőrség letartóztatta Constantin Columbus-t, Albánia volt pétervári főkonzulját aki ellen az a gyanu merült fel, hogy ellopott egy arany cigarettatárcát egy barátjától, mulatozás közben. Amikor a rendőrség fe-

lelősségre vonta, Columbus tagadott, azonban házkutatást tartottak és meg is találták nála a lopott tárgyat. Ekkor aztán a volt főkonzul beismerő eltévelyedését. A rendőrség Columbus átadta az ügyészségnek.

A leépített Európa világtragédiája

Bacher Emiltől a Centralbankig

Hidegen számító, realisan kalkulálni tudó üzletemberek eszméje volt a leépítés, mint szanalási akció. A háboru utáni nagy konjunktura egyszerre összeomlott és már három esztendővel ezelőtt tisztán látta minden szakértő, hogy az óriási számoktól elkápraztatott vállalatokat realizálni kell. Vissza kell térni a régi alapra, a piacok fizető és fogyasztó-képességére és csak azokra a szerény gazdasági értékekre lehet biztosan számítani, amelyek épen kerültek ki a háboru pusztító tűzveszedelméből.

A konjunkturalis vagyonok újszólván hetek alatt jutottak tönkre. Hivatalnokok és munkások százazrei maradtak máról-holnapra kenvér nélkül. De senki sem mert gondolni arra, hogy a régi, világhírű, jól megalapozott és kellőképpen leépített tőkekoncentrációkra is sor kerül.

Sajnos, Középeurópa most éli át legnagyobb gazdasági válságát. Most már kétségtelen, hogy a leépítés semmit sem használt, Caynes szörnyű jóslata szóról-szóra beteljesedik. A győzelmes és dalmás Franciaország épen úgy vonaglik ebben a rettenetes lázban, mint a letipori Németország, mint a feldarabolt Ausztria.

Ebben a földrengésben valóság-gal drámai gyorsasággal követik egymást az események. A budapesti Viktória-malom konszern bukásáról az amerikai lapok is vezércikkeket irtak. A letartóztatott Bacher Emil joggal neveztek malom-Napoleonnak, aki kora reggeltől késő estig megszakítás nélkül a legidegölőbb munkát végezte és aki az amerikai gabonaárak kialakulására is befolyást tudott biztosítani magának. Egy egész emberöltőn keresztül dolgozott Bacher Emil, majdnem pihenés nélkül. Nem élt fényűző életet, egészen kispolgári háztartása volt.

Nem spekulált, nem játszott, nem kártyázott. A fényűzéstől irtózott. Egyetlen életöröme a munka volt. Tudása, tehetsége előtt még a magyar kormány is meghajlott, annak idején a békedelgáció gazdasági szakértőjévé nevezték ki. Ennél többet, abban az időben a volt budapesti főrabbi fia, aki gyermekkorát a jesivában töltötte, nem is érhetett el.

És élete alkotmány mégis börtönbe került a malom-Napoleon. Mi történhetett itt? Vagy mi történhetett Középeurópa egyik legnagyobb pénzintézeténél, a bécsi Centralbanknál? Ennél az óriási vállalatnál, amelynek élén Ausztria legelismertebb finanszkapacitái állanak? Ez a bank egyedül sokkal hatalmasabb, mint a Pesti

Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Általános Hitelbank együttvéve. Adminisztrációja valósággal bámulatos. Forgalmi ter-
meiben a szó szoros értelmében megszádl az idegen, de csak az első pillanatban. Mert ahogy körül néz, azonnal nagyszerűen tud tájékozódni.

Es tegnap újból nagy meglepetés érte a bécsieket. Az első bécsi fogyasztási szövetkezet szüntette be fizetéseit. Hatvan milliárd osztrák korona passzíváról beszélnek és rengeteg kisember végső kétségbeeséséről, akik egész vagyonukkal érdekelve vannak ennek a leghatalmasabb osztrák fogyasztási szövetkezetnek bukásában.

Pedig Bacher Emil is leépített. A Centralbank a mult esztendőben több, mint ötezer tisztviselőjét bocsátotta el, a szövetkezet is csupán a békelétszám felével dolgozott. És az összes bajba jutott vállalatok már régen aranyparitásban kalkuláltak és minden emberük megfeszített erővel dolgozott.

Hol itt a hiba? A leépítés nem használt, az már bizonyos. Budapestén naponként hatvan öngyilkosság történik, de csak legfeljebb tízenegyről számol be a sajtóiroda. A nyugati pályaudvar legközelebb megszűnik a személyforgalom számára, — nincs rá többé szükség. A nyomor, az elkeseredés, a kétségbeesés Párisban, Berlinben, Bécsben és Budapesten egyformán, a legtömbölőbb háboru idején nem volt olyan nagy, mint most.

Kétségtelen, hogy minél előbb történnie kell valaminek, mert ebbe az egész Európa belepusztulhat. A nemzeteknek közeledniök kell egymáshoz és segíteni a népeken. A leépítés nem szanalás, de még a munka sem az. Valahogy, úgy látszik, minden eddigi közgazdasági tétel a feje tetejére állott. A legutóbbi események azt igazolják, hogy minél hatalmasabb a tőkekoncentráció és minél intenzivebb a munka, — annál gyorsabb az összeomlás.

Európának össze kell fognia e katasztrófa ellen. Bécsben már készítik a Pán-Európa nagyszabásu terveit. Tíz évre Treuge Deit kell adni minden volt és jelenlegi ellenségnek. És minden erővel szövetkezni kell egy új, nemzetközi gazdasági berendezkedés megteremtésére, — amíg nem késő.

Aki nem iszik vizet, annak is fizetnie kell a vízdíjat...

A nagyváradai járásbírószágon játszódtott le ez a historikumát tekintve humoros, következményeiben azonban inkább szomorú eset. Egy váradai háztulajdonos kilakoltatási pert indított az egyik lakója ellen. A kilakoltatást pedig azon az alapon kérte a háztulajdonos, hogy a lakó nem fizet bért. Egyszerűen nem fizet.

— Mennyi a bér — kérdi a bíró a háztulajdonostól.

— Nyolcszáz lej, meg a melékdíjak!

— Mért nem fizet? — kérdi erre a lakótól.

— Ippeg azért instálom!

— Hogy-hogy?

— Hát úgy, hogy a 800 lejt azt megfizettem volna, de a többi már nem.

— Mi az a többi?

— Hát a vízdíj.

— Pedig azt meg kell fizetni.

— Már miért?

Mert úgy rendeli a törvény.

— De már nekem hiába rendeli. Mert én bizony sohasem iszom vizet. Minek fizetnék akkor vízdíjat?

A bíró nevetett egy kicsit, de aztán elővette a hivatalos arcát.

— A törvény nevében...

Es elrendelte az önfejű lakó kilakoltatását azzal, hogy a vízdíjat annak is meg kell fizetnie, aki nem iszik vizet.

Gróf Kohn

80 cm. széles mosódelain 38— lei,
cosmanosi delain 46— lei
Leitner Márton r.-t.-nél

Nyers selyem ruhák
a legjobb kivitelben L. 1200
Weber Modell áruház
Siráda Vlahuta (Szt. János-utca) 6

Átköltözés miatt

zongorák, disztárgyak, sző-
nyegek, antik butorokat
olcsó árban árusítom

Sternberg,

Bul. Regele Ferdinand 14.

Lakatos

Toronyórák

Mozgó és világító

reklámokat készít, tervez

REICH

General Holban-utca 39. sz.

Telefon: 8-47.

Napellenzők készítése és javítása.

Kassza-nyitás
és javítás

Vízvezeték
szerelő

Francia nyorított etaminok nagy választékban 66 leles reklám árban
Leitner Márton r.-t.-nél

Az

OPTIMA

ládagyárát átvettük és az
Eckstein és Róth

cég alatt tovább fogjuk ve-
zetni.

Sok éven át szerzett tapasztalataink felhasználásával oda fogunk hatni, hogy t. megrendelőink kívánságának eleget tehesünk.

Optima ládagyar

Eckstein és Róth

Calea Victoriei 101-103. Telef. 993.

Makulatura

nagy tételekben
kapható a

Hegeudis Hirlapirodában

Férfi ruháznak, mosó covercoat kelmék, kabátüsterek nagy tömegben
érkeztek **Leitner Márton r.-t.-hoz**

Kitűnő asztali bor
1 liter

18.— lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

Szenzációs eredmények az aradi nemzetközi tenniszversenyen

A román bajnok Poulief legyőzte Ausztria bajnokát
Ziszovits Lenke indiszponáltan játszott

Az aradi Hellasklub most rendezte meg több napon át tartó nemzetközi tenniszversenyt, amelyen a román versenyzőkön kívül a legjobb magyar, jugoszláv és osztrák tenniszesezők is résztvettek.

A legnagyobb meglepetést az országos bajnok, Winterstein és a magyar bajnokok: Göncz és Kelemen szereztek; akik már az elődöntőben vereséget szenvedtek.

A váradiai közül Ziszovits Lenke szereplése keltett nagy meglepetést. A Gulescu tennisz-bajnoknő könnyen kiverő NAC-játékos, a bukaresti versenyek után fáradtan állott ki és

a döntő küzdelmekben már részt sem vehetett.

A versenyek eddigi eredményei a következők:

Az Arad város bajnokságáért folyó küzdelemben Poulief román bajnok 6:2, 6:1, 6:2-re verte Winterstein osztrák bajnokot.

Balázs (jugoszláv bajnok) 6:2, 4:6, 6:1, 6:4 (10:0) legyőzte Kelemen, a Váradon is jólismert pesti bajnokot.

A Hellas-serlegért folyó küzdelem során Poulief 6:2, 6:0, 6:3

arányban könnyen verte Göncz Lajost, Nagyvárad bajnokát.

Winterstein—Lupu 6:2, 6:4, 6:3.

A döntőben Poulief 6:3, 6:4,

6:0-ra verte Wintersteint.

A férfi párosban: Lupu—Román

pár győz a Göncz—Oláh pár ellen

7:5, 4:6, 2:6, 6:1, 6:2 arányban.

A Balázs—Dörner pár 4:6, 3:6,

6:3, 6:2, 6:2-re verte a Winter-

stein—Poulief párt.

A döntőben Balázs—Dörner

győzött a Lupu—Román pár ellen

6:2, 8:6, 6:3 arányban.

Női egyesben Várady Ily győz

Fülöpné ellen 6:0, 6:1-re.

Gulescu—Schlosserné ellen 6:4,

6:0-ra és végül döntőben Várady-

Gulescu 6:0, 6:1-re.

A másodosztályú férfi egyesben

Bánó győz Székely ellen 6:3, 6:3

arányban. Panu Velvart ellen 6:4,

6:4-re.

Bánó—Panu 6:3, 6:2, 8:6.

Női másodosztályú singliben:

Masznivikné—Molnár 6:3, 9:7,

Arató Klári—Szélné 3:6, 6:3, 6:3.

Masznivikné—Arató 6:2, 6:1.

A versenyek ma fejeződnek be

teljesen. A váradai tenniszesezők

holnap Temesvárra mennek át,

ahol részt vesznek a nemzetközi

küzdelmekben.

Színház

HETI MŰSOR:

Szerda: Marica grófnő, operett
ujdonság tizenkettedszer. Sorozat
szám 260.

Csütörtök: Szerlem és halál
játéka. Drámai ujdonság. Bemutató.
Baló Elemér és Kemény László
vendégfelleptével. Sorozat
szám 261.

Péntek: Szerlem és halál játé-
ka, drámai ujdonság másodszor,
Baló Elemér és Kemény László
vendégfelleptével. Utolsóelőtti
bérleti előadás. Sorozat szám 262.

Szombat délután fél 4-kor: Ki-
sértetek, dráma, Baló Elemér ven-
dégfelleptével. Mérsékelt hely-
árakkal. Sorozat szám 263.

Szombat este fél 9-kor: Marica
grófnő, operett ujdonság tizenhar-
madszor. Sorozat szám 264.

Vasárnap délután fél 4-kor:
Marica grófnő, operett ujdonság
tizennegedszer. Rendes helyárak-
kal. Sorozat szám 265.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő este: Román előadás.

Kedd: Marica grófnő, operett
ujdonság tizenötödször. Sorozat
szám 266.

— Szervénybérlok figyelmébe! A
színház igazgatósága tisztelettel
kéri a i. szervénybérloket, hogy
szervényeiket és bonjaikat e hó
15-éig okvetlen beváltani szí-
veskedjenek.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Hatalmas ventilátorok hűsi-
tik a színház nézőterét.

— Marica grófnő. E héten szer-
dán, majd ismét szombat, va-
sárnap és kedden kerül színre
Kálmán Imre nagyszerű operettje,
a Marica grófné, amely immár a
15-ik előadást éri meg, alig két
hét leforgása alatt. A Marica gró-
fné minden esetben komplett elő-
adásban kerül színre, a szereplők
lankadatlan ambícióval alakítják

pompás szerepeiket, mert leikesíti
őket az a tudat, hogy minden pro-
dukciójukat zsufolt ház tapsolja és
ujrázza meg. A Marica grófnő fő-
szerepeit továbbra is Zöldhe-
lyi Anna, Bellák Aranka, F. Po-
gány Janka, P. Gaizler Lola,
Tompá, Gróf, Stoll, Sós, Hetényi
és Bereng játszik.

— Hatalmas ventilátorok hűsi-
tik a színház nézőterét.

— Szerlem és halál játéka.
Csütörtök este Baló Elemér és
Kemény László, a kolozsvári szin-
ház tagja vendégfelleptével mutat-
ja be a színház drámai együttese
Romain Roland legszebb drámai
munkáját a Szerlem és halál játé-
kát. A francia forradalom izzó
levegője örökké érdekes miliője
kerül színpadra Romain Roland
drámájában, melynek főszerepeit
Baló Eleméren kívül Grófné Pol-
gár Mariska, Tóth Elek, Stoll, Be-

BALLY gyártmányú **CIPŐK**
vászon és tennisz-
kizárólag REICHARD DEZSŐ és FIA cégénél

Más vállalat
miatt üzletemet feloszlatom!

Áruraktáramat

kiárusítom

Kiárusításra kerülnek a legdivatosabb
női és leányka kabátok, costümök, ru-
hák, bluzok, szőrmebundák, szövetek,
selymek, mosóárúk, csipkék, diszek
és az összes női divat különlegessé-
gek. — Az üzlet berendezése, to-
vábbá egy komplett varroda-beren-
dezés gépekkel együtt eladó.

Spitzer Béla

Gróf Kohn

reng alakítják. A péntek esti elő-
adás B bérletes.

— Hatalmas ventilátorok hűsi-
tik a színház nézőterét.

— Kisértetek délután Baló Ele-
mérel. Szombat délután mérsé-
kelt helyárak mellett lép tel a
még Baló Elemér a Nagyvárad
annyira népszerűvé vált budapesti
művész Ibsen legszebb drámájá-
ban a Kisértetekben Mellette Tóth
Elek, Benes Ilona és Petrőcz
Aliz jut rendkívüli hálás felada-
tához.

— Hatalmas ventilátorok hűsi-
tik a színház nézőterét.

Gróf Kohn

Heyman szinkör

Szerda: Egy kurtizán regénye
Csütörtök: A Majomsziv.

— A Megpofozott holnap
kerül közíróvátra repizre
Heyman Szinkörben. Csütörtök
egyetlen egy napra, főszerep-
ben a híres Lon Chaneyval, ki
ezenf ilm eljátszásáért New
York várostól aranyérmert ka-
pott. Jön: a Majomsziv.

— Egy kurtizán regénye
felvonásos Metropol film me-
csak ma marad műsoron
Heyman Szinkörben. Conrad
Nagel és Lewis Stone nagy-
szerű alakításai érvényesülnek
Az előadások 5, 7 és 9 órakor
kezdődnek.

Csinos maroken ruhák
Lei 350

Weber Modell áruház
Siráda Vlahuta (Szent János-u.) 6

**Csodás szőnyegujdon-
ságok érkeztek Bach**
Bernát céghez, Piafa Marica
Regina, (Bémer-tér) 1. 2320-

Gróf Kohn

Két váradi urilány koncertje

A budapesti Zeneművészeti Főiskola akadémiai növendékei sok figyelmet kelt két nagyváradi leány: Pásztor Bozsó, a nagyváradi hegedűprofesszor és Rácz Böske a Bartók zongoratanár növendéke. Most végezték a harmadik akadémiai osztályt jeles eredménnyel.

Az ilyen vakációzó két tehetséges ifjú leány be akarja mutatni nagyvárosa közönségének tudását az Ujságíró Club készsége által alkalmat e nemes szándék teljesítéséhez.

Vasárnap — július 11-én délelőtt órákban matiné rendez a club a klub keretében fog a két művelény szerepeltetni. Értékes és szép programot fognak nyújtani, melynek executálásával bő alkalom lesz készütségüket érzékelni.

A két művelény nem egészen ismeretlen a váradi közönség előtt, mert pár év előtt már szerepeltek a jótékony célu estélyen s hivatalosságukkal már akkor nagy tetszést arattak. Az akkori csodák között azóta a komoly tanulmányok felett művelésnövendékek, kik nagyszerű mestereik vezetésével ma már a magasabb művelési igényeket is kielégítő mértékre tettek szert. Nagyvárad közönsége bizonyára szívesen fogadja a két ambiciózus váradi művelésleány nemes vállalkozását s a vasárnapi matinéon szívesen fogja őket meghallgatni. A vasárnapi délelőtti matinéon, akik is megjelenhetik. Belépti díj nincs, csak a műsor megváltása fizetendő.

Karinthy levele

Egy váradi szobrásznőhöz

Dittert Böske, egy fiatal tehetséges váradi szobrászművésznek pályája kezdetén egy sikeresebb alkotásával komoly sikere volt, az elmúlt heteken a fotográfiája után elkészítette Karinthy Frigyesnek, a kitűnő magyar írónak jól sikerült arc-reliefjét. A reliefet aztán becsomagolta és elküldötte Pestre Karinthynek, aki ma alábbi levélben köszönte meg az ajándékot:

Kedves Dittert Böske!

Fodor szerkesztő irtól megkaptam a kegyed sikerült reliefjét, halásan köszönöm és nyugtázom. Ahhoz képest, hogy fotográfiája után készült, meglehetősen jó, a modelljénél mindenesetre jobb.

Abban a reményben, hogy Váradon személyesen köszönhetem meg, újból (kora ősszel lemegyek), melegen üdvözlöm.

1926. június 30.

Öszinte híve
Karinthy Frigyes.

A tizenhét éves művésznőnek a Karinthy-relief az ötvenedik alkotása. Az első reliefet Ady Endréről mintázta. Most Ferdinánd király és Mária királyné portréin dolgozik, amelyeket személyesen visz majd le Bukarestbe.

Ma adják ki a színházi koncessziókat

Szinigazgatók versenyfutása Bukarestbe

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A színházi koncessziókért hetek óta folyó harcok ma, szerdán valószínűleg befejezést nyernek. Mára tüzte ki ugyanis a kultuszminisztérium a koncessziók kérdésében való döntés határidőjét és pár órán belül talán már ismertté válnak a nevek, amelyeknek viselőire a miniszter a jövő évi szezonban az erdélyi magyar színházak sorsát bizza.

Arra a hírre, hogy szerdán dönt a miniszter, Bukarestet újból ellepték a pályázó szinigazgató-jelöltek, akik hónapok alatt néhány protektorral lótnak-futnak a minisztériumból a kamarába, innen a szenátusba és vissza. Mindnyájan szentül meg vannak győződve, hogy a nagy versenyben a koncesszió pálmáját ők nyerik el. Az ember nem is hinné, — hogy ilyen ádáz küzdelem folyik a koncessziókért, — ha a sok igazgatójelöltet étetremben, vagy kávéházban együtt látja. Ebédutáni feketénél együtt van a Capsában az egész tábor élén Fekete Mihályval, aki holt bizonyosra veszi, hogy a temesvári színház az övé marad, Szendrői Mihálynak patinás ígéretei vannak az aradi koncesszióra, Váradot a bukaresti versenyben Lengyel Vilmos képviseli, aki kedden reggel érkezett ide, hogy a koncesszió elnyerése érdekében az utolsó lépéseket tegye. Lengyel csaknem teljesen bizonyosra veszi, hogy a váradi színház koncesszióját nyeri. A többi váradi pályázók, Parlagi Lajos és Gróf László még nincsenek Bukarestben. De ott van még Janovics Jenő, aki ugyan nem koncesszióért jött, de azt beszélik, Goldis miniszter őt is meghallgatja a döntés előtt. A miniszter ugyanis az elmúlt héten az Astra egyik művészi

szekciójának ülésére Kolozsvárra utazott és itt szölitotta fel a nála tisztelő Janovicsot, hogy bizonyos fontos és sürgős színházi kérdésekben terjeszse fel a véleményét. Janovics, mint azt hírlapi nyilatkozataiban is hangoztatta, készséggel tesz eleget a miniszter

Revízió alá veszik a lakásrekvirálásokat, de csak Kolozsváron

A lakásrekvirálások megszüntetésére — legalább ezidőszent — kevés a remény. A rekvirálások revíziója azonban olyan követelés, amelynek teljesítését elodázni nem lehet. Egyrészt azért, mert a köztisztviselők már mindenütt lakáshoz jutottak, másrészt pedig azért, mert a rekvirált lakásokban sokhelyütt nem azok laknak, akik azokat a lakásrekviráló bizottságtól kapták. Ez a két körülmény indi-

felszólításának és azt hiszi, hogy információjának meg is lesz a kellő eredménye.

Azt a tervet, hogy a miniszter az összes pályázók számára kiadja a koncessziót és a városlakókra bizza, hogy melyik szinigazgatóval köt megállapodást, már régen elejtették a minisztériumban és a koncessziókat újból meghatározott szinikerületekre fogják kiadni. Beavattak szerint a koncessziók már alá is vannak írva és mára csupán a hivatalos közlés maradt.

Osva da kolozsvári polgármesterhelyettes arra, hogy elrendelje a rekvirált lakások revízióját. A revízió során azokat, akik jog nélkül laknak rekvirált lakásokban, vagy pedig revirálási joguk már megszűnt, ki fogják tenni lakásukból. Reméljük, hogy a jó példát Nagyvárad is követi és egyszer már rendet teremtenek itt is az áldatlan rekvirálások terén.

A Rimanóczy-bérlet szerződésének ügye a városi tanács előtt

Bizottságot küldtek ki az ügy megvizsgálására

Az ideiglenes városi tanács, hivatalos nevén: a Comisia interimare, Tulbure György elnöklésével ma délelőtt ülést tartott a városházán. Az ülés megkezdése előtt Tulbure György a következő rövid beszéddel üdvözölte a bizottság tagjait:

— Abból az alkalomból, hogy első ízben veszek részt az ülésen, üdvözlöm Önöket és kívánom, hogy munkásságunk a város közönségének eredményére legyen.

Ezután dr. Soós István a Ri-

manóczy bérlet szerződésének revíziójára vonatkozó miniszteri rendeletet ismerteti és javasolja, hogy az ügy megvizsgálására küldjék ki dr. Turla Miklóst, dr. Ciacian Virgilt, Kocsán Jánost, mint a tanács képviselőit, továbbá Köszeghy József műszaki tanácsost, mint szakértőt s dr. Vostinár Jánost, mint a közigazgatás képviselőjét.

A bizottság tagjai meg fogják vizsgálni a helyzetet és dr. Turla elkészíti a beadványt a törvényszékhez a szerződés felbontására vonatkozóan.

Tekintettel azonban arra, hogy ettől függetlenül a most folyó 1926. évi bérlet szerződés értelmében meg kell állapítani, erre a célra új bizottságot küldtek ki, melynek tagjai dr. Thury Kálmán, dr. Andru Szevér és az általuk választott Gyöngyössi István megyei főügyész, mint elnök.

A javaslat felett hosszabb vita indult meg, lapunk zártáig még döntést nem hoztak.

Délután fél 4 órákor felül Nagyváradon a pesti gyorsra és másnap dél után 2 órákor már Abáziában van. Az Elena-penzióba szálljon.

Gróf Kohn

nem mozifilm, hanem az élet egyik legizgalmasabb regénye.

Kohn természetesen nem volt mindig gróf.

Egyszerű, szegény és törekvő kis zsidófiu volt, akit az arisztokráciához való dörgölődzése miatt gróf Kohnnak gunyoltak.

EZ A KOHN TRAGÉDIÁJÁNAK KEZDETE.

A legfelsőbb körök nem tudták megbocsájtani származását és hiába igyekezett beilleszkedni az új környezetbe.

A GRÓF MINDIG CSAK KOHN MARADT.

Megszámlálhatatlan bonyodalom származott ebből az ellenmondásból a regényhősről.

Leirhatatlanul sok gyötörődés, bántalom és megalázás hűsö avatta gróf Kohn, olyan hűsö, akiről érdemesnek tartotta

PAUL LANGENSCHICHT,

a németek egyik legmodernebb és legérdekesebb írója szenzációs regényt alkotni.

EZ A REGÉNY MAGYAR NYELVEN ELŐSZÖR A NAGYVÁRADI ESTILAP HASÁBJAIN FOG MEGJELENNI.

Tessék elolvasni ezt a rendkívül érdekes regényt, amely most egyik legnépszerűbb és legolvasottabb könyve az új német irodalomnak.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóból 40 lel. Egy szó 4 lel.
Vasárnap betű 8 lel. „Cím a kiadóban” jelzés díja 10 lel.
Allást keresőknek 50 % engedmény.

ENDLIZEST, előnyomást, függőnyöntőrozást legolcsóbban készít Rétí Margit, Hegedüs Armin üzletében, Ferdinánd király (Rákóczi) ut. 4. (zárdá épület.) 646

LEVELEZÉS

ELENA. A „nagy summa pénzt” (mint P. m. jósnője szokta mondani) amit küldtem, megkaptátok-e? D.-ről véleményem változatlan. Csók.

K. M. Jól vagyunk. Képeslapot megkaptam, köszönöm. R.-nek viszonozom, amit küldött. Kézcsók I.

—VENAGE. Hallgatsz. Talán azért, mert nem én építettem a kölni dómot. (Tudod Kölnből származom!) B. P. Laci talán elvesztette önmagát, hogy nem ír? Kár érte, tehetség! Shake-hand.

HALLÓ! Sürgőnyileg küldtem Papetiét és tartozásomat egy összegben. Rengeteg dolgom és kevés időm volt (az idő pénz.) Ez az ok! Valószínű, hogy a két jó pipa 16—17-én ott lesz. Milliő csók. 711

HÖLGYEIM! Csapke és selyem endlizést, női és férfi fehérneműt legolcsóbban Margaretta fehérnemű szalon készít. Vlahuta (Szent János) utca 6. (udvarban.) 648

BEMEGY egy nő a Hegedüs Hirlapirodába és ott vesz egy „Tündérújjakat” vagy „Ullstein” divatlapot, azt elviszi Diósyhoz, Pável-u. 20. aki azokból rajzol, fehérhímzéshez sablont. Ezenkívül háziestélyekene zongorázást vállal. 703

LAKÁS

MAGANHIVATALNOK butorozott szobát keres, lehetőleg a központban, különbejáratú. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 389

BUTOROZOTT szobák és lakások, fürdőszoba és konyha használatával azonnalra. Központban 3—4 szobás komfortos lakások kaphatók állandóan. Balázs-nénál, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. délelőtt 9—1-ig. 666

ELADÓ lakások öt, négy, három, kettő, több egyszobásak, butorozott szobák, konyhával is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 705

INGATLAN

Házak, lakások, szőlők, földbirtokok, telkek, bérpaloták, üzletházak, üzlethelyiségek, mersékházak, előnyök, üzleti feltételek mellett eladók, illetve bérbeadók. — Tópsai és Társa, ált. Keresk. Irodája.

ELADÓ egy jó forgalmas hentes üzlet házzal együtt, vízvezeték, csatorna, villany bevezetve, két szobás lakással és mellékhelyiségekkel betegség miatt azonnal átadó. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 66

ELADÓ két magánház elfoglalható 2 és 5 szobás lakással. Dr. Zoltán Károly ügyvédnél.

ELADÓ Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca új utcáján gyönyörű sarok telek, két részben is, fele 200 ezer. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 704

KONSTANTIN NICODIMNE értesíti nagyérdemű ügyfeleit, hogy irodáját megnagyobbítva, társult Balázs Gyuláné elismert szolid ingatlanforgalmi irodájával és így minden igényt kielégítően, ház, szőlő, telek, földbirtok vétel és eladásának közvetítését leggyorsabban lebonyolítja. Nicolae Jorga (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. 701

ALKALMAZÁS

PERFECT mosónő házakhoz ajánlkozik. Decebal (Vitéz) utca 25. Nagyné. 625

GYAKORNOKOT ívesz pénzintézet, román, magyar gyorsírás és perfekt nyelvismeret megkívánatik. Ajánlatok „Bank” jelgére a kiadóhivatalba. 690

ÓVADÉKKÉPES jó megjelenésű fiatalember, kinek a fűszer és vaszakmában nagy gyakorlata van, utazói vagy hasonló állást keres. Leveleket „Óvadék 31” alatt a kiadóba kér. 691

INTELLIGENS leány elmenne olyan uriházhoz házikisasszonynak, hol a főzést jól elsajátíthatná. Vidékre is. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kér. 703

FÉNYKÉPESZ segédet és két tanuló fizetéssel felveszek. Dajkovits, Sas-palota. 710

HEGEDÜ tanítását kezdők és haladók részére elvállalom. Címek a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 582

ADÁS-VÉTEL

500 hl. új boros hordó eladó. 550 literig 1500 literig. Papp János, Vasilie Conta (Halász) utca. 10. 673

Magyar értékpapírokat, zálogleveleket és jelzálogpapírokat legmagasabb áron vesznek. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 330

RÉGI fehér horgolt terítőt megvételre keresek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 611

MAHAGONI teleháló és egy komplett konyhabutor új állapotban eladó. Perl asztalos, Saguna (Kapucinus) utca 11. 651

JÓKARBAN levő gyermekkosci és többféle használt ruhanemű eladó. Traian (Széchenyi) tér 1. II. 22. 707

ELADÓ egy darab hajtó kocsi egy és két fogatú, Vadász, Baross-utca 8. 706

KÜLÖNFÉLÉK

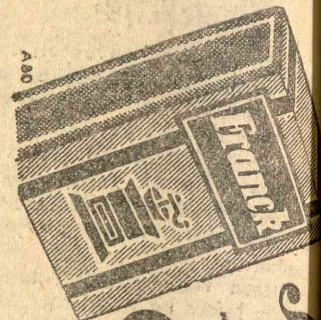
SZÜNIDÖRE instruktornak ajánlkozik perfekt román kereskedelmista. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kér. 612

KEDDEN délután a nagyállomástól a Simeon Barnutiu (Damjanich) utcáig egy fekete ridikül elveszett, Balog Berta névre szóló iratokkal. Megtaláló hozza be a Bermann fehérnemű áruházba, Sas passage. Pénzt megtarthatja. 709

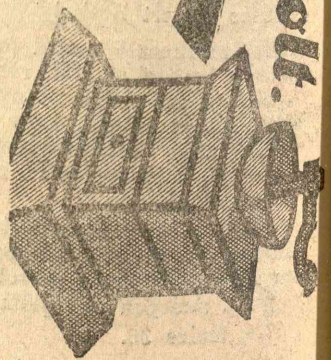
MŰVIRAGOKAT művészi kivitelben selyem, bársony és más anyagokból olcsón készít, ugyanígy szintén olcsón készít masamód munkát fiatal asszony. Vlahuta (Szent János) utca 21. Molnárné. 702

Nőgyekek figyelmébe

Gyönyörű ruhahímzést és gépajurozást nagyon olcsón és gyorsan készítünk. Vlahuta (Szent János) utca 29. sz.

dobozos Valódi Fränc-kal
csak
főzte kávéját. Ez a bab- és gabonakávéhoz még ma is a legfinomabb és legjobb pórlék és az is fog mindig maradni.

Matrac- és redőny-vásznák és kellekek gyári árban.
Back Bernat
cégnél Piața Regina Maria (Bémer) tér 1. szám. 2320-6

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Vegye meg, tegye el az
ESTILAP

július 1, 2, 3, 4, 6, 7,
8, 9, 10, 11.

keltezésű számait.

Ezeket a lapokat 11., 12. és 13-án
cseréljük be ingyen sorsjegyre.

Huzás július 14-én.

Kisorsolunk 20.000 leit.